

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
1^η ΥΠΕ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΤ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Αρ. πρωτοκόλλου: 15

Έκδοση 1^η, Νοέμβριος 2025

**ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ**

Ομάδα σύνταξης	Καλλιόπη Τιλίδου, Κυριακή Κοντοπούλου, Εμμανουήλ Μάκαρης
Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας	Χρυσούλα Στούκα
Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας	Χρυσόστομος Μαλτέζος
Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου	Νεκτάριος Κορρές
Έγκριση: Επιστημονικό Συμβούλιο Απόφαση Διοικητή	ΑΠ ΑΠ

Η διαδικασία αλυσίδας μετάγγισης αποτελείται από τα εξής στάδια:

1. Προσέλκυση Αιμοδοτών

Προσέλκυση εθελοντών αιμοδοτών είναι η διαδικασία κατανόησης και ενσωμάτωσης της εθελοντικής αιμοδοσίας στη συνείδηση και στο σύστημα αξιών του ατόμου, ώστε το άτομο, όχι μόνο να πάρει την απόφαση να γίνει εθελοντής αιμοδότης, αλλά και να συνειδητοποιήσει ότι πρέπει να παραμείνει εθελοντής αιμοδότης.

Η προσέλκυση είναι μια σύνθετη και ιδιαίτερη διαδικασία επικοινωνίας, η οποία καλό είναι να γίνεται από τους επαγγελματίες υγείας και τα λοιπά στελέχη της Αιμοδοσίας.

2. Συνέντευξη Αιμοδότη

Μόλις προσέλθει ο αιμοδότης στην αίθουσα αναμονής του κέντρου Αιμοδοσίας, θα πρέπει να συμπληρώσει ένα ερωτηματολόγιο, ενώ η ταυτοποίηση των στοιχείων του υποψήφιου αιμοδότη γίνεται με την προσκόμιση της αστυνομικής ταυτότητας και του αριθμού ΑΜΚΑ. Στη συνέχεια γίνεται λήψη ιατρικού ιστορικού από τον ιατρό της Αιμοδοσίας, ελέγχονται η αρτηριακή πίεση, οι σφυγμοί, η θερμοκρασία, ο κορεσμός του οξυγόνου και η αιμοσφαιρίνη.

Ο κύριος σκοπός της επιλογής ατόμων για προσφορά αίματος και προϊόντων αίματος είναι να καθοριστεί εάν η κατάσταση της υγείας του υποψήφιου αιμοδότη πληροί τις προϋποθέσεις, προκειμένου να διαφυλαχθεί η υγεία αφενός του αιμοδότη και αφετέρου του λήπτη των προϊόντων αίματος.

Όλοι οι αιμοδότες πρέπει να υποβάλλονται από τον υπεύθυνο ιατρό της Αιμοδοσίας, σε μία διαδικασία αξιολόγησης της καταλληλότητάς τους. Μόνο εκείνα τα άτομα που βρίσκονται σε καλή κατάσταση υγείας, έχουν καλό ιατρικό ιστορικό και πληρούν όλα τα κριτήρια, μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως δότες αίματος για θεραπευτική μετάγγιση.

3. Συλλογή Αίματος

Τον αιμοδότη υποδέχεται στην αίθουσα αιμοληψιών η αρμόδια νοσηλεύτρια της Αιμοδοσίας, η οποία, αφού επαληθεύσει τα στοιχεία του αιμοδότη, πραγματοποιεί την αιμοληψία. Όλα τα υλικά που χρησιμοποιούνται κατά τη συλλογή αίματος είναι αποστειρωμένα και μιας χρήσεως.

Ένας αιμοδότης μπορεί να προσφέρει περίπου 450 ml αίματος.

Μία αιμοληψία διαρκεί περίπου δέκα λεπτά. Ο αιμοδότης παραμένει ακόμα λίγα λεπτά ξαπλωμένος υπό την επίβλεψη της νοσηλεύτριας. Στη συνέχεια περνάει στο χώρο ανάνηψης, όπου παραμένει λίγα λεπτά ακόμη, πίνει μία πορτοκαλάδα και τρώει ένα ελαφρύ σνακ (τυρί και φρυγανιά). Αφού βεβαιωθούμε πως αισθάνεται εντελώς καλά, μπορεί να αποχωρήσει.

4. Παρασκευή Παραγώγων Αίματος

Μετά τη συλλογή, κάθε αιμοληψία καταχωρείται στο πληροφοριακό σύστημα της Αιμοδοσίας από την υπεύθυνη νοσηλεύτρια και προετοιμάζεται για την παρασκευή προϊόντων αίματος (συμπυκνωμένα ερυθρά, πλάσμα και αιμοπετάλια).

Προϊόντα αίματος ονομάζονται εκείνα τα συστατικά του, τα οποία παρασκευάζονται με τις ειδικές επεξεργασίες των υπηρεσιών Αιμοδοσίας για να χρησιμοποιηθούν στη θεραπευτική μετάγγιση.

5. Έλεγχος Προσφερόμενης Μονάδας

Στη χώρα μας κάθε μονάδα αίματος ελέγχεται για Ηπατίτιδα Β, Ηπατίτιδα C, HIV, HTLV, Σύφιλη και, ανάλογα την χρονική περίοδο, για WNV (ιός του Δυτικού Νείλου). Εκτός από αυτούς τους ελέγχους σε κάθε μονάδα προσδιορίζεται η ομάδα αίματος (ABO) καθώς και το ρέζους (Rh).

6. Σήμανση Παραγώγων Αίματος

Αφού ολοκληρωθεί ο πλήρης έλεγχος των μονάδων αίματος και όλες οι δοκιμασίες διαλογής είναι αρνητικές, επικολλώνται στον ασκό οι υποχρεωτικές ετικέτες, οι οποίες υποδεικνύουν τους αρνητικούς ελέγχους, την ομάδα αίματος, έναν μοναδικό αριθμό barcode, το όριο χρήσης και κατόπιν το προϊόν είναι έτοιμο προς χρήση (διαδικασία η οποία ονομάζεται σήμανση).

7. Αποθήκευση

Ο χρόνος αποθήκευσης είναι διαφορετικός για κάθε προϊόν αίματος. Τα συμπυκνωμένα ερυθρά συντηρούνται για 35-42 ημέρες (ανάλογα με την επεξεργασία) στη συντήρηση του ψυγείου σε θερμοκρασία +2 °C έως +4 °C, τα αιμοπετάλια διατηρούνται υπό συνεχή ανακίνηση σε θερμοκρασία περιβάλλοντος (μέχρι 24° C), ενώ το φρέσκο κατεψυγμένο πλάσμα μπορεί να συντηρηθεί σε ειδικούς καταψύκτες σε θερμοκρασία -30 °C για ένα χρόνο.

8. Έλεγχος Συμβατότητας

Πριν τη μετάγγιση πραγματοποιείται καθορισμός της ομάδας αίματος ABO και ρέζους (Rh) του δότη και του δέκτη καθώς και έλεγχος συμβατότητας. Πρέπει το αίμα του ασθενή να είναι συμβατό με τη μονάδα αίματος που θα μεταγγισθεί.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, ο έλεγχος συμβατότητας είναι υποχρεωτικός πριν από κάθε μετάγγιση.

9. Χορήγηση Μονάδας

Βρισκόμαστε στο τελευταίο στάδιο της αλυσίδας μετάγγισης. Αφού ολοκληρωθεί ο προμεταγγισιακός έλεγχος, στην προς μετάγγιση μονάδα αίματος επικολλάται ετικέτα με τα στοιχεία του μεταγγιζόμενου ασθενούς και τα αποτελέσματα του ελέγχου συμβατότητας. Η μονάδα είναι έτοιμη να μεταφερθεί στην κλινική για τη μετάγγιση του ασθενούς.

Ο επαγγελματίας υγείας που πρόκειται να χορηγήσει ένα προϊόν αίματος σε έναν ασθενή, είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο των στοιχείων ταυτότητας του ασθενή και την κατάλληλη κλινική επιτήρηση και εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας σε όλη τη διάρκεια της μετάγγισης. Είναι υψίστης σημασίας να τηρούνται όλες οι απαραίτητες διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται η μετάγγιση της σωστής μονάδας αίματος στο σωστό ασθενή στο σωστό χρόνο με τους σωστούς χειρισμούς. Το προϊόν μεταγγίζεται αμέσως και η ολοκλήρωση της μετάγγισης πρέπει να γίνεται εντός 4ωρών από τη στιγμή που διακινείται η μονάδα αίματος από την Αιμοδοσία.

ΠΗΓΗ: <https://ekea.gov.gr/>